

Negenhonderd keer geen plaats voor probleemjongere

- zaterdag 21 juni 2008
- Auteur: Dajo Hermans

AMEN - Jeugdrechters die vorig jaar een probleemjongere wilden plaatsen, stuitten bijna duizend keer op een weigering.

Van onze redacteurs

Steven De Bock

Geen plaats, kregen de jeugdrechters telkens te horen. En dat terwijl de opvangcapaciteit intussen toch serieus is toegenomen. 'Hoe groter het aanbod, hoe sneller rechters beslissen om iemand te plaatsen', zegt minister van Welzijn Steven Vanackere (CD&V).

Wanneer andere maatregelen niet meer baten en vrijheidsbeperking zich opdringt, kan de jeugdrechter beslissen om een jongere naar een gemeenschapsinstelling te sturen. Zo staat het letterlijk in het jaarverslag van het Agentschap Jongerenwelzijn. Intussen wordt het stilaan duidelijk: de theorie hebben de rechters allemaal wel begrepen, maar de praktische uitvoering ervan blijkt dikwijls een pak moeilijker.

Zo werden vorig jaar precies 1.136 probleemjongeren in een Gemeenschapsinstelling voor Bijzondere Jeugdzorg opgenomen. Niet weinig, maar daartegenover staan dan wel 909 weigeringen. Al die keren bleef een jongere in de kou staan en moest hij of zij wachten tot er eindelijk een plaatsje vrijkwam. In het beste geval vond de rechter een alternatief of moesten ze maar enkele dagen wachten, maar in het slechtste geval duurde het maandenlang en dreigde de situatie alleen maar erger te worden. 'Geen plaats', zo luidde het standaardantwoord dus meermaals. Daarna werd er aangeklopt bij een private instelling of in Everberg, maar ook daar krijgen ze steevast een *njet* gepresenteerd.

Gebukt onder het almaar groter wordende plaatsgebrek, greep de overheid vorig jaar dan in. En niet een klein beetje, want 2007 werd in de sector ook wel eens hét scharnierjaar genoemd. Zo werd er extra geld vrijgemaakt om de opvang- en begeleidingscapaciteit stevig uit te breiden. Er kwamen liefst 272 plaatsen bij - waarvan een meerderheid in Antwerpen - wat de totale capaciteit op 5.789 plaatsen bracht. 'Maar zelfs daarmee lijkt het plaatsgebrek niet opgelost', moet ook minister Vanackere toegeven. Er is meer aan de hand, zo stelt Vanackere. 'Hoe meer het aanbod wordt uitgebreid, hoe sneller sommige jeugdrechters geneigd zijn om de jongeren door te verwijzen. Dat is zeker een deel van het probleem. En zo zullen we natuurlijk altijd achter de feiten blijven aanhollen.'

In elk geval lag het aantal jongeren dat hulp kreeg nog nooit zo hoog als vorig jaar. Ruim 22.464 jongeren kregen in 2007 geschikte opvang of begeleiding, tegenover 19.088 in 2006. In 55 procent van de gevallen ging het om jongens. De helft van hen werd geplaatst door de jeugdrechter, de anderen lieten zich vrijwillig opnemen. 'Niet alle geplaatste jongeren zijn crimineel', zegt administrateur-generaal Stefaan Mulders van Jongerenwelzijn. 'Het leeuwendeel, zo'n 85 procent, van de jongeren komt in een instelling terecht, simpelweg omwille van een problematische

opvoedingssituatie. Alleen bij de rest komen er criminele feiten bij kijken.'